

İNŞAAT BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN SEKTÖRDEN BEKLENTİLERİ VE KARIYER PLANLARI: MALATYA MESLEK YÜKSEKOKULU ÖRNEĞİ

Öğr. Gör. Alper Tunga Özgüler
İnönü Üniversitesi
Malatya Meslek Yüksekokulu
alpertunga.ozguler@inonu.edu.tr

Okt. Müslüm Aydın
İnönü Üniversitesi
Malatya Meslek Yüksekokulu
muslum.aydin@inonu.edu.tr

Öğr. Gör. Buğra Kağızmanlı
İnönü Üniversitesi
Malatya Meslek Yüksekokulu
bugra.kagizmanli@inonu.edu.tr

Öğr. Gör. Kürşat Kaya
İnönü Üniversitesi
Malatya Meslek Yüksekokulu
kursat.kaya@inonu.edu.tr

Özet

Meslek yüksekokulu öğrencileri mezun olduktan sonra kalifiye eleman olarak ülkemize hizmet edeceklerdir. İnsan nüfusunun ve ihtiyacının artmasıyla, birçok sektörde olduğu gibi inşaat sektöründe de hızla gelişme ve büyüme söz konusudur. İnşaat sektöründe istihdam edilecek personelin niteliği, yapılacak olan işin verimliliğini ve devamlılığını sağlayacaktır. Bu bağlamda meslek yüksekokulu özel ve kamu sektörüne nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlamaktadır. İnşaat sektöründe çalışan personelin kişisel kariyer planlaması, eğitim yılları ile başlamaktadır.

Yapılan bu çalışmada, inşaat bölümü öğrencilerinin sektörden beklentileri ve kariyer planları araştırılmıştır. Çalışmada örnek seçilen İnönü Üniversitesi Malatya Meslek Yüksekokul İnşaat Bölümü öğrencilerine mezuniyet sorası sektörden beklentileri ve kariyer planlama konusundaki bilinç düzeyleri üzerine bir anket çalışması yapılmıştır.

Çalışmada, öğrencilerin demografik özellikleri, kariyer planlaması ve sektör beklentilerini içeren bir anket uygulanmıştır. Ankete inşaat bölümünden 120 öğrenci katılmıştır. Yapılan araştırmanın amacı, yöntemi ve hipotezleri ortaya konularak sonuca ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Sektör, Öğrenci, Kariyer, Meslek Yüksekokulu.

SECTOR EXPECTATIONS AND CAREER PLANS OF CONSTRUCTION DEPARTMENT STUDENTS: THE SAMPLE OF MALATYA VOCATIONAL SCHOOL

Abstract

After graduating from vocational higher school students, they will serve to our country as qualified personnel. With the increase of the human population and needs, as well as in many sectors, rapid development and growth in the construction sector is also a matter of question. The quality of the personnel to be employed in the construction sector will ensure the productivity and continuity of the work to be done. In this context, vocational higher school aims to raise qualified human power to private and public sector. Personal career planning of personnel working in the construction sector begins with years of education. On this work, the expectation and career plans of the construction

sector students were examined. Inonu University Malatya Vocational Higher School Construction Department students who have been chosen as an example in the study were asked about the graduation questionnaire and a questionnaire survey on the level of consciousness about career planning. On this work, a questionnaire including the demographic characteristics of students, career planning and industry expectations was implemented. 120 students participated in the survey from construction department. The purpose, methodology and hypothesis of the research carried out have been revealed and the result has been achieved.

Keywords: Sector, Student, Career, Vocational School.

GİRİŞ

Ülke olarak kalitenin sürekliliği önemli bir parametredir. Süreklilik elde edebilmek, yüksek kalitede insan gücüne sahip olmakla mümkündür. Mesleki ve teknik eğitim kurumlarına, bu elemanların yetiştirilmesi açısından büyük bir sorumluluk düşmektedir. Özellikle sanayinin istediği özelliklerdeki kalifiye eleman, ancak uygulamalı eğitim ile yetiştirilebilecektir (Özgüler, Özgüler, Karataş ve Ulaş 2016). Birçok sektörün teknik ve kalifiye eleman ihtiyacını karşılayan eğitim kurumlarımızdan birisi de meslek yüksekokullarıdır. Bu sebeple hem teorik ve hem de uygulamalı eğitim ve öğretim gerçekleştiren meslek yüksekokullarına büyük sorumluluklar yüklenmektedir. Meslek yüksekokulları, bünyesinde hemen her sektörle ilgili bir bölümü barındırmaktadır. Bunlardan bir tanesi de inşaat teknolojileri programıdır. Bu bölümde, ortaöğretimde öğrenim gören öğrencilere göre daha yorumlanabilir teorik bilgi, lisans öğrenimi gören öğrencilere göre ise daha fazla uygulama öğretimi, öğrencilere aktarılmaktadır.

İnşaat teknolojileri programı, inşaat sektörünün ihtiyaç duyduğu teknik ve kalifiye eleman ihtiyacını karşılamak amacıyla öğrenci yetiştirmektedir. Bu amaç doğrultusunda öğrenim gören öğrenciler, sektörde iyi bir konuma ve yeterli teknik bilgiye sahip olmak adına her açıdan kendilerini geliştirmektedirler. Doğru bir kariyer planlaması yapmak sektörde başarılı olmanın vazgeçilmez unsurlarındandır. Bu bölümü seçen öğrencilerimizde bu durumun farkında olduklarından, bu mesleği bilerek ve isteyerek tercih etmektedirler. İnşaat teknolojileri programını tercih eden öğrencilerimize iyi bir eğitim verebilmek ve doğru bir kariyer planlaması yapmalarına yardımcı olmak adına, öğrencilerimizin sektörde beklentilerini ve sektöre bakış açılarını iyi analiz etmemiz gerekmektedir. Bu makalede, mesleki ve teknik anlamda gelecekte ülkemizi imar edecek inşaat teknolojileri programı öğrencilerimizin, inşaat sektörüne bakış açılarını, geleceğe yönelik kariyer planlarını tespit edip, yorumlanmıştır.

YÖNTEM

Bu araştırmanın amacı, meslek yüksekokulunda eğitim gören öğrencilerin inşaat sektörüne ve sektördeki kariyer planlamasına bakış açılarını tespit etmektir.

Araştırma Modeli

Bu çalışma, nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, müdahale edilmeksizin kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2008).

Çalışma Grubu

Araştırmanın evreni, İnönü Üniversitesi Malatya Meslek Yüksekokulu İnşaat Bölümü İnşaat Teknolojileri programında öğrenim gören öğrencilerinden oluşturmaktadır. Örneklem, 85 öğrencisinden oluşmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Meslek yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin inşaat sektörüne ve sektördeki kariyer planlamasına bakış açılarını tespit amacıyla, 85 öğrencinin katıldığı, toplam 15 sorudan oluşan anket çalışması yapılmıştır ve verilen cevapların istatistiksel analizleri yapılmıştır.

Verilerin Çözülmesi

Her soru için alınan sonuçlar tablolar halinde verilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir. Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür. Bu analiz türünde araştırmacı görüştüğü ya da gözlemiş olduğu bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtabilmek amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verebilmektedir. Bu analiz türünde temel amaç elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2003). Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerine yapılan anket sonucunda öğrencilerin inşaat sektörüne ve sektördeki kariyer planlamasına bakış açıları anket sonucunda ortaya çıkmıştır.

BULGULAR

Malatya Meslek Yüksekokulu İnşaat Bölümü İnşaat Teknolojileri programında öğrenim gören öğrencilerin, inşaat sektöründeki kariyer planlaması ve sektördeki beklentilerini tespit etmek için öğrencilerimize bir anket çalışması yapılmıştır. Yapılan anket çalışmasında elde ettiğimiz bulgular bu bölümde sunulacaktır. Yaptığımız anket çalışmasına katılan öğrencilerimizin %78'i erkek öğrencilerden, %22'si kız öğrencilerden oluşmaktadır. Anket sorularına cevap veren öğrencilerin %20'si 17-19 yaş aralığında, %53'ü 20-22 yaş aralığında ve %27'si 23 yaş ve üstü yaş grubunda yer almaktadır.

Tablo 1: İnşaat Sektöründe Çalışmak İlginizi Çekiyor Mu?

	Yüzde
Evet	89%
Kısmen	9%
Hayır	2%
Genel Toplam	100%

Öğrencilerin hemen tamamı, inşaat sektörünü bilerek ve isteyerek seçtiklerini anket sorularına verdikleri yaklaşık %90 evet cevabıyla göstermişlerdir. Çok az bir kısım ise istemedikleri bir sektörde yer aldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 2: İnşaat Sektöründe Çalışarak İyi Para Kazanabilirim Diyor Musunuz?

	Yüzde
Evet	78%
Kısmen	15%
Hayır	7%
Genel Toplam	100%

Ankete katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğu inşaat sektöründe çalışarak iyi para kazanabileceklerini düşünüyor.

Tablo 3: İnşaat Sektöründe Kariyer Yapma İmkânına Sahip Olacağınıza İnanıyor Musunuz?

	Yüzde
Evet	78%
Kısmen	20%
Hayır	2%
Genel Toplam	100%

Öğrencilerin dörtte üçlük kısmı inşaat sektöründe kariyer yapma imkânına sahip olabileceğini düşünürken, %20 lik bir kısım ise sektörün kariyer yapmaya pek uygun olmadığını düşünmektedir.

Tablo 4: İnşaat Sektöründe Çalışmak Aile Yaşantınızı Olumsuz Yönde Etkiler Mi?

	Yüzde
Evet	11%
Kısmen	17%
Hayır	72%
Genel Toplam	100%

Malatya Meslek Yüksekokul İnşaat Teknolojileri Programında öğrenim gören öğrencilerin büyük çoğunluğu inşaat sektöründe çalışmanın aile yaşantınızı olumsuz yönde etkilemeyeceğini düşünmektedir. Buna karşın %10'luk bir kısım ise inşaat sektörünün aile yaşantısını olumsuz etkileyeceğini belirtmişlerdir.

Tablo 5: İnşaat Sektöründe Kariyer Yapmak Diğer Sektörlerde Kariyer Yapmaktan Daha Zor Diyor Musunuz?

	Yüzde
Evet	32%
Kısmen	33%
Hayır	35%
Genel Toplam	100%

Ankete katılan öğrencilerimize sorduğumuz, İnşaat sektöründe kariyer yapmak diğer sektörlerde kariyer yapmaktan daha zor diyor musunuz sorusuna verilen cevapların oranları birbirine çok yakın çıkmıştır. Bu soruya olumsuz cevap veren öğrencilerin inşaat sektöründeki yoğun iş temposu yüzünden bu cevabı verdiğini tahmin ediyoruz.

Tablo 6: İnşaat Sektöründe Çalışmanız Toplumda İtibarınızı Arttırır Mı?

	Yüzde
Evet	50%
Kısmen	39%
Hayır	11%
Genel Toplam	100%

Öğrencilerimize sorduğumuz, inşaat sektöründe çalışmanız toplumda itibarınızı artırıp artırmayacağını tespit etmek amaçlı sorumuza "Evet" cevabı verenlerin oranı ankete katılanların yarısını oluşturmaktadır.

Tablo 7: İnşaat Sektöründe İşe Alımda Cinsiyet Ayrımı Olduğunu Düşünüyor Musunuz?

	Yüzde
Evet	35%
Kısmen	36%
Hayır	29%
Genel Toplam	100%

İnşaat sektörünün ağır iş şartlarından dolayı, öğrencilerimiz işe alımlarda kısmen cinsiyet ayrımı yapıldığını düşünmektedirler. Ancak bu konuda olumlu ve olumsuz cevap verenlerin oranları birbirine yakın değerdedir.

Tablo 8: Mesleğiniz İçin Hayat Boyunca Çalışabileceğim Bir Meslektir Diyor Musunuz?

	Yüzde
Evet	58%
Kısmen	29%
Hayır	13%
Genel Toplam	100%

Anket gerçekleştiren öğrencilerimizin çoğunluğu inşaat bölümünü isteyerek seçtikleri için hayatının geri kalan kısmında da bu mesleği yapmayı düşünmektedirler. Fakat ankete katılan öğrencilerden yaklaşık %10'luk oranı oluşturan kısım farklı bir sektörde çalışmayı düşündüklerini belirtmişlerdir.

Tablo 9: Mesleki Yenilikleri Takip Ediyor Musunuz?

	Yüzde
Evet	32%
Kısmen	42%
Hayır	26%
Genel Toplam	100%

Ankette yer alan meslekteki yenilikleri takip edip etmediklerinin tespit edilmesi için sorulan sorumuza öğrencilerimiz kısmen takip ettiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 10: Bu Mesleği Seçmiş Olmaktan Memnun Musunuz?

	Yüzde
Evet	82%
Kısmen	13%
Hayır	5%
Genel Toplam	100%

Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin büyük çoğunluğu seçmiş oldukları meslekte memnun olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 11: Bu Bölümü Tercih Etmeden Önce Sektördeki Kariyer İmkânları Hakkında Bilgi Sahibi Miydiniz?

	Yüzde
Evet	49%
Kısmen	38%
Hayır	13%
Genel Toplam	100%

Ankete katılan öğrencilerin yarısı sektörde kariyer yapma imkânlarının mevcut olduğunu ve bu konuda bilgi sahibi olduğunu belirtmişlerdir. %38 lik bir kısım öğrenci ise kısmen sektördeki kariyer imkânları ile ilgili bilgi sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 12: Gelecek Planınız Nedir?

	Yüzde
Eğitimime Devam Etmek İstiyorum	61%
Sektörle İlgili Bir Yerde Çalışmak İstiyorum	27%
Başka Bir Sektörde Çalışmayı Düşünüyorum	5%
Mezuniyet Sonrası Ne Yapacağımı Bilmiyorum	2%
Aile Şirketinde Çalışmayı Düşünüyorum	5%
Genel Toplam	100%

İnşaat Teknolojileri programında öğrenim gören öğrencilerimize gelecekle ilgili planları sorulduğunda, öğrencilerimizin yarısından fazlası eğitime devam etmek istediklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin sektörde kolayca iş bulacaklarını düşünmüş olacaklar ki ankete katılanların yaklaşık üçte biri eğitime devam etmek yerine sektörde çalışmayı tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 13: İnşaat Sektöründe Kendinizi Beş Yıl Sonra Nerede Görüyorsunuz?

	Yüzde
Üst kademe	39%
Orta kademe	57%
Alt kademe	4%
Genel Toplam	100%

Ankete katılan öğrencilerimize, beş yıl sonra kendilerini nerede gördüklerini sorduğumuzda çok büyük çoğunluğu orta veya üst kademe de yer alacaklarını düşünmektedirler. Bu durum öğrencilerimizin sektörde kariyer yaparak orta veya üst kademe de yer almayı planladıklarını göstermektedir.

Tablo 14: İnşaat Teknikerliği Bölümünü Seçme Amacınız Nedir?

	Yüzde
İş bulmak amacıyla	11%
Askerliği ertelemek amacıyla	0%
Mesleğe olan ilgin	51%
Sadece diploma alabilmek	2%
Puanıma göre	7%
Çevre tavsiyesi	13%
Diğer nedenler	16%
Genel Toplam	100%

Ankete katılan öğrencilerimizin yarısı İnşaat Teknolojileri programını seçerken mesleğe ilgi duyduklarını belirtmişlerdir. Bir kısım öğrenci ise bu bölümü bitirdiğinde işe sahip olabileceğini düşünmüştür. İnşaat sektörünün çok büyük bir sektör olmasından dolayı da bazı öğrencilerimiz çevresindeki insanların yönlendirmeleriyle bu bölümü tercih etmiştir.

Tablo 15: İnşaat Sektöründe Hangi Alanda İş Yapmayı Düşünüyorsunuz?

	Yüzde
Proje yönetimi-danışmanlık hizmetleri	21%
Yapı denetim hizmetleri	26%
Mimari tasarım ve dekorasyon işleri	33%
Proje bürosu açma	9%
Taşeronluk	9%
Emlakçılık ve arsa işleri	2%
Genel Toplam	100%

Malatya Meslek Yüksekokul İnşaat Teknolojileri programında öğrenim gören öğrencilerin inşaat sektöründe daha çok mimari tasarım ve dekorasyon işlerinde çalışmayı hedeflemektedirler. Bunun yanı sıra proje yönetimi-danışmanlık hizmetleri ve yapı denetim hizmetleri en fazla iş yapmayı düşündükleri sektör olduğunu belirtmişlerdir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anketlerden elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerin tamamı inşaat bölümünü önceden araştırıp bilgi edinip, bilinçli olarak tercih yaparak bölüme geldikleri ortaya çıkmıştır. İnşaat Teknolojileri Bölümünde öğrenim gören öğrenciler, sektörde iyi bir konuma gelinmesi gerektiğini veya yeterli teknik bilgiye sahip olmaları gerektiğini ve bunun geleceğe yönelik doğru bir kariyer planlamasıyla gerçekleşeceği bilincinde oldukları görüşleri anket sonuçlarından anlaşılmıştır.

Öğrencilerimizin bir kısım okuldan sonra sektör içinde çalışmayı tercih ederken, büyük bir kısmı öncelikle lisans eğitimini tamamlayıp, yine inşaat sektöründe çalışmayı planlamaktalar. İnşaat Teknolojileri Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin ortak noktası, inşaat sektörünün iş piyasasında güçlü, saygın ve maddi olarak getirisinin fazla olduğudur. Bu nedenle öğrenciler ister ön lisans seviyesinde isterse lisans seviyesinde inşaat sektöründe çalışmanın kendileri açısından daha yararlı olacağını belirtmişlerdir.

Bilindiği gibi, inşaat sektörü iş piyasasında çok büyük bir alana sahiptir. Öğrencilerimizin bir kısmı bu büyük sektöre inşaat teknikeri veya inşaat mühendisi olarak çalışılabileceğini bununla birlikte diğer bir kısım öğrenciler ise farklı meslek dallarıyla inşaat sektöründe yer alıp, çalışmayı planladıkları ortaya çıkmıştır.

Bu bağlamda İnşaat Teknolojileri programında öğrenim gören öğrencilerimizin gelecek adına kariyer planları yaptıkları ve bu konuda bilinçli olarak hareket ettiklerini ve bu bilinçle hareket edip, mesleki yeteneklerini daha da geliştirmeleri durumunda inşaat sektörü içerisinde yer alıp, daha itibarlı konuma geleceklerdir.

Not: Bu çalışma 26-27 Ekim 2017 tarihlerinde Antalya'da düzenlenen 6'ncı Eğitim ve Öğretim Çalışmaları Dünya Kongresi'nde bildiri olarak da değerlendirilmiştir.

KAYNAKÇA

Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. (17. Basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Özgüler, D., Özgüler, D., Karataş K.U., & Ulaş, M. (2016, Haziran) Muhasebe ve finans sektörünün meslek yüksekokulu öğrencilerinden beklentileri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, Özel sayı 1. 10.10.2017 tarihinde http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/16.derya_ozguler.pdf adresinden alınmıştır.

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2003). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.